

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

INFORMACIJA O AKTIVNOSTIMA NA REALIZACIJI PRIORITETNIH PROJEKATA IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE

- I kvartal 2017 -

Podgorica, mart 2017. godine

NAZIV/CILJ PROJEKTA	PODRŠKA INVESTICIJAMA U POLJOPRIVREDI – IPARD-like 1 PROJEKAT
OPIS PROJEKTA	EU/IPA projekat izgradnje institucija u poljoprivredi i ruralnom razvoju- „IPARD-like 1 projekat“ je projekat koji je namijenjen podršci poljoprivrednim proizvođačima u Crnoj Gori, kao i relevantnim institucijama u procesu uspostavljanja sistema za buduću uspješnu implementaciju pretpristupnih fondova Evropske Unije. Projekat se finansira uz podršku Evropske unije kroz IPA komponentu I, a implementira ga Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u saradnji sa Svjetskom bankom. Sredstva su obezbijeđena iz IPARD-a za 2011. i 2012. budžetsku godinu, ukupna vrijednost projekta iznosi 4,5 mil. EUR. Projekat se sastoji iz dvije komponente: 1) Implementacija grant šema na osnovu pravila IPARD-a i 2). Tehnička pomoć za implementaciju i monitoring. Cilj projekta je povećanje iskustva crnogorskih organa u upravljanju sredstvima bespovratne podrške u skladu sa osnovnim pravilima EU Instrumenta za pretpristupnu pomoć za ruralni razvoj i poboljšanje produktivnosti ciljnog broja poljoprivrednih gazdinstava.
TRENUTNI STATUS	U periodu do 15 marta 2017-te, uspješno je realizovano i završeno 154 projekata, ukupne vrijednosti investicija 4,318,971.48€ (sa PDV-om), 3,650,638.00 € (bez PDV-a), od čega je poljoprivrednim proizvođačima isplaćena bespovratna podrška u iznosu 2,135,142.95 €. U sektoru biljne proizvodnje je realizovano 57 projekata, u sektoru stočarstva 95 projekta i u sektoru akvakulture 2 projekta. Prijem zahtjeva za podršku za IPARD like javni poziv je trajao do 28. Februara 2015. Godine I ukupno je primljen 521 zahtjev. Ukupna vrijednost ovih zahtjeva je 21.822.785,12 EUR sa PDV-om odnosno 18.640.596,78 EUR bez PDV. Nakon završenih administrativnih i terenskih kontrola, rangiranja pristiglih zahtjeva, u IV kvartalu 2016. Godine potpisan je 291 ugovor o dodjeli bespovratne podrške za IPARD-like projekat, što čini konačan iznos za 2015.godinu. Ukupna vrijednost investicije ovih ugovora je 10.364.993,42 sa PDV-om, odnosno 8.847.558,51 bez PDV-a, a vrijednost podrške je 5.147.048,44 (bez PDV-a).
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2017. GODINI	REALIZOVANO
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2017. GODINI	REALIZOVANO
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović, Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	PODRŠKA INVESTICIJAMA U POLJOPRIVREDI (IPARD-like 1.2)
OPIS PROJEKTA	Nakon uspješne implementacije pet javnih poziva kroz projekat MIDAS i dva javna poziva kroz IPARD like projekat, Ministarstvo poljoprivrede ruralnog razvoja sa IPARD like 1.2 pozivom nastavlja sa podrškom poljoprivrednim proizvođačima. Cilj IPARD like 1.2 projekta je jačanje crnogorske poljoprivrede i dostizanje potrebnih standarda, posebno u dijelu pripreme Crne Gore za korišćenje IPARD sredstava, planiranih za 2017. godinu. Planirani budžet za IPARD like 1.2 poziv iznosi ukupno 1,5 mil. €. IPARD like 2 projekat sprovodi Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Direktor za plaćanja u saradnji sa Svjetskom bankom. Nivo prihvatljive investicije se kreće od 10.000 do 70.000 EUR.
TRENUTNI STATUS	Grant podrška Ministarstva je 50% od neto dijela kompletno završene investicije (bez PDV-a) za sve sektore investiranja, sa sljedećim izuzećima (izuzeća se ne odnose na pravna lica): • 55% prihvatljivih troškova za investicije implementirane od strane mladih farmera (do 40 godina života u vrijeme donošenja odluke o dobijanju bespovratne podrške); • 60% prihvatljivih troškova za investicije implementirane od strane poljoprivrednih gazdinstava koja se nalaze u planinskim oblastima (iznad 600mnnv); • 65% prihvatljivih troškova za investicije u poljoprivredna gazdinstva koja se nalaze u planinskim oblastima od strane mladih farmera (ispod 40 godina života u vrijeme donošenja odluke o dobijanju bespovratne podrške) -Prijem aplikacija je završen 31.01. 2017.godine i trenutno se radi administrativna kontrola pristiglih aplikacija koja se sastoji iz pregleda pristigle dokumentacije i terenske kontrole. -Pristiglo je 213 aplikacija, ukupna vrijednost investicija sa PDV-om je 6.604.606,01 EUR, bez PDV-a 5.590.064,21 EUR, a moguća bespovratna podrška je 2.881.171,84 EUR. -Iz sektora stočarstva pristiglo je 130 aplikacija, ukupna vrijednost investicija je 3.355.145,10 EUR bez PDV-a, moguća bespovratna podrška je 1.731.305,36 EUR bez PDV-a. -Iz sektora biljne proizvodnje pristiglo je 80 aplikacija, ukupna vrijednost investicija je 2.099.541,27 EUR bez PDV-a, moguća bespovratna podrška je 1.082.177,57 EUR bez PDV-a. -Iz sektora ribarstva i akvakulture pristigle su 3 aplikacije, ukupna vrijednost investicija je 135.377,84 EUR bez PDV-a, dok je moguća bespovratna podrška 67.688,92EUR bez PDV-a. Potpisivanje Ugovora o grantu sa korisnicima IPARD like 1.2 Javnog poziva i isplata korisnika koji su potpisali Ugovore o grantu.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2017. GODINI	
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2017. GODINI	MPRR - Realizacija potpisivanja Ugovora o grantu; Isplata korisnika po osnovu potpisanih Ugovora
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović, Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	PODRŠKA INVESTICIJAMA U POLJOPRIVREDI (IPARD LIKE 2)
OPIS PROJEKTA	Kroz IPARD-like 2 projekat podržavaju se sektori prerade mlijeka, mesa, voća i povrća, maslina, grožđa, ljekovitog, šumskog i aromatičnog bilja, kao i sektori ribarstva i akvakulture. Nivo prihvatljive investicije kreće se od 25.000€ - 250.000€, a bespovratna podrška Ministarstva je 50% od neto dijela kompletno završene investicije (bez PDV-a). Projekat se implementira kao dodatno finansiranje MIDAS projekta, što znači da se nastavlja uspješnu saradnju Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Svjetske banke i EU. Dok je fokus kako MIDAS tako i IPARD like 1 projekta do sada bio na pružanju podrške poljoprivrednim gazdinstvima i javnim institucijama, IPARD like 2 projekat omogućava uključivanje poljoprivrednih prerađivača (malih i velikih), što omogućava da investicije imaju povećanu usklađenost sa zahtjevima EU, što je najvažnije u oblasti bezbjednosti hrane. IPARD like 2 projekat sprovodi Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (MPRR) u saradnji sa Svjetskom bankom. Javni poziv je trajao od 01.04 - 31.05.2016. godine. Odlukom MPRR i Svjetske banke, rok za prijavu je bio produžen do 01.07.2016. godine. U oktobru 2016. godine ugovorena 33 zahtjeva za podršku, sa ukupnim iznosom odobrenih investicija od 5.867.566,28 €, kod kojih je planirana bespovratna podrška do 2.465.368,23 €.
TRENUTNI STATUS	U toku je realizacija ugovorenih investicija. Službenici Direktorata za plaćanja održavaju radionice u vezi upoznavanja potpisina Ugovora o grantu o procedurama nabavki i potrebnoj dokumentaciji za predaju Zahtjeva za isplatu.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2017. GODINI	Obrada i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2 Javni poziv.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2017. GODINI	MPRR - Obrada i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2 Javni poziv.
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović, Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	RAZVOJ PRERAĐIVAČKOG SEKTORA (IPARD LIKE 2.2)
OPIS PROJEKTA	IPARD like 2.2 poziv za dodjelu sredstava bespovratne podrške je nastavak podrške koje je MPRR pokrenulo kroz IPARD like 2 poziv za dodjelu sredstava bespovratne podrške, koji je objavljen 1. marta 2016. godine. Za IPARD like 2.2 javni poziv za dodjelu sredstava bespovratne podrške dostupno je 2,8 miliona € (2.734.632 €) sredstava za bespovratnu podršku odobrenim investicijama, u trenutku objave poziva. Prerađivači, odnosno subjekti u poslovanju sa hranom, mogu da investiraju minimalno 15.000 €, a maksimalno 250.000 €. Oni koji ispune uslove poziva i ugovore investiciju dobiće povrat sredstava u iznosu od 50 odsto investicije. Cilj podrške kroz ovaj projekat jeste jačanje sektora proizvodnje hrane u Crnoj Gori, kroz unapređenje subjekata u poslovanju hranom i dostizanje nacionalnih i EU standarda u oblasti bezbjednosti hrane. Šansu da unaprijede svoje poslovanje kroz ovaj poziv imaju pravna lica i preduzetnici iz sektora vezanog za mlijeko, ribarstvo i akvakulturu. Iz sektora hrane biljnog porijekla i gljiva korisnici mogu biti oni koji se bave preradom i pakovanjem primarnih poljoprivrednih proizvoda: voća, povrća, gljiva, aromatičnog i ljekovitog bilja, maslinovog ulja i drugih proizvoda od maslina i vina. Podržavaju se i klanice, a u tom dijelu korisnici mogu biti fizička lica ili privredna društva, koji se bave uzgojem goveda, ovaca, koza, tovnih piladi i ćurića, i svinja.
TRENUTNI STATUS	Javni poziv za predaju aplikacija je otvoren 01.02.2017. godine i produžen je do 30.04.2017.god.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2017. GODINI	Obrada pristiglih aplikacija, potpisivanje Ugovora o grantu sa korisnicima, isplata sredstava korisnicima koji su realizovali investicije u skladu sa Ugovorom o grantu.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2017. GODINI	MPRR - Obrada pristiglih aplikacija, potpisivanje Ugovora o grantu sa korisnicima, isplata sredstava korisnicima koji su realizovali investicije u skladu sa Ugovorom o grantu.
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović, Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	PROJEKAT ADMAS – KREDITIRANJE CRNOGORSKE POLJOPRIVREDE IZ SREDSTAVA ABU DABI RAZVOJNOG FONDA
OPIS PROJEKTA	Cilj projekta ADMAS je povećanje standarda proizvodnje i prerade, jačanje konkurentnosti, doprinos održivoj upotrebi prirodnih resursa i poboljšanju životnog standarda u ruralnim oblastima. Pored unaprjeđenja proizvodnih kapaciteta, očekuje se da svaki pojedinačni projekat ima i širi društveni uticaj kreiranjem vertikalnog lanca vrijednosti i uključivanjem manjih porodičnih gazdinstava. Projekat zajedno realizuju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Investiciono-razvojni fond Crne Gore i Razvojni fond Abu Dabija. ADMAS projekat namijenjen je za srednjeročno i/ili dugoročno finansiranje: • izgradnje fabrika za proizvodnju, preradu, skladišta i dr. objekata namijenjenih razvoju poljoprivrede; • mašina i opreme za proizvodnju, vozila itd., • kupovinu grla stoke, sadnog materijala; • razvoj postojećih sredstava i imovine (poboljšanje, rekonstrukcija) i • obrtni kapital (koji ne smije prelaziti iznos od 1/3 kredita).
TRENUTNI STATUS	Sedam potpisnika ugovora obezbijedili su uslove za povlačenje sredstava i realizuju projekte shodno dostavljenoj dokumentaciji. To su: • Milkraft Leche (projekat: mljekara u Pavinom Polju; odobrena sredstva: 3.000.000 USD) • Mesopromet-Franca (projekat: proširenje proizvođačkih kapaciteta; odobrena sredstva: 3.000.000 USD), • Vektra Jakić (projekat: peletara, odobrena sredstva: 3.000.000 USD) • Agro Carine (projekat: Farma ovaca i koza Pišče, odobrena sredstva: 2.500.000 USD) • HM Durmitor (projekat: Uzgoj angus goveda, odobrena sredstva: 2.000.000 USD) • F.M.L. Nikšić (projekat: Pokretanje proizvodnje u fabrici NIKA, odobrena sredstva: 1.200.000 USD) • Eko-Per Šavnik (projekat: Proizvodnja flaširane vode, odobrena sredstva: 2.500.000 USD) Četiri potpisnika ugovora još uvijek nijesu ispunili uslove predviđene javnim pozivom za povlačenje sredstava, a prije svega se odnose na obezbjeđivanje kolaterala. • MI Goranović (projekat: proširenje proizvođačkih kapaciteta; odobrena sredstva: 3.000.000 USD), • Bjelasica Rada (projekat: Flaširanje mineralne vode, odobrena sredstva: 2.000.000 USD). • CGI Poverserve (projekat: Proizvodnja gajbica, odobrena sredstva: 1.000.000 USD) • IM Gradina (projekat: Izgradnja farme za tov junadi; rekonstrukcija klanice i farme, tražena sredstva: 3.000.000 USD).
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2017. GODINI	Javni poziv je stalno otvoren sve do povlačenja navedenog iznosa sredstava. Ove godine će se biti intenzivirana info kampanja po pitanju ovog projekta, dok je planirana realizacija već isplaćenih projekata. Monitoring postojećih projekata je u toku, sa ciljem da se u 2017. godini pet projekata završi (Milkraft Leche, Mesopromet – Franca, Vektra Jakić, Agro Carine i HM Durmitor).
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2017. GODINI	MPRR – nastavak monitoring postojećih projekata. – info kampanja u cilju povećanja broja odobrenih i realizovanih projekata
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović, Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me, tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	DUGOROČAN ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOJ SVOJINI
OPIS PROJEKTA	Pored činjenice da Crna Gora ima prilično visok stepen obradivog zemljišta po glavi stanovnika, problem predstavlja činjenica da je to obradivo zemljište podijeljeno na manje parcele (usitnjene posjede) što dodatno otežava ozbiljniju industrijsku proizvodnju u oblasti poljoprivrede. Takođe, stanje na terenu koje ne korespondira dostupnoj dokumentaciji o istom, umnogome usporava cjelokupnu proceduru davanja u zakup zemljišta. Crna Gora, kroz strategiju kooperativa i “Zakona o agro - kooperativama”, teži kolektiviziranju, udruživanju proizvođača i njihove proizvodnje na usitnjenim posjedima. Sa druge strane mali broj velikih parcela moraju biti strateški opredijeljene i privedene namjeni koja će generisati povećanje poljoprivredne proizvodnje namijenjene domaćoj potrošnji i izvozu što će direktno uticati na smanjenje spoljnotrgovinskog deficita. Zasijane površine predstavljaju osnovu za kreiranje sredstava koje će Crna Gora ubuduće crpiti iz fondova Evropske Unije, što, pored rasta proizvodnje, smanjenja uvoza kroz zadovoljenje sopstevnih proizvoda i izvoz predstavlja jedan od glavnih ciljeva poljoprivredne politike.
TRENUTNI STATUS	- Raspisan je Oglas za odabir konsultanta za izradu Zakona o poljoprivrednom zemljištu u sklopu kojeg će biti urađena i Metodologija za određivanje početne cijene zakupa poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini. - U fazi obrade su pristigli zahtjevi za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini - Potpisan Ugovor o zakupu zemljišta u državnoj svojini na teritoriji K.O. Komarnica, opština Šavnik (15.000m²) - Dana 13.03.2017. godine objavljen Javni oglas za davanje u zakup državnog zemljišta na teritoriji KO Slap, opština Danilovgrad - Priprema predloga za davanje u zakup zemljišta na lokalitetu KO Grahovo, opština Nikšić - Identifikovanje poljoprivrednog zemljišta pogodnog za realizaciju projekata u oblasti ljekovitog bilja, prerade i povrtarske i voćarske proizvodnje, na zahtjev više investitora.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2017. GODINI	- Izrada Zakona o poljoprivrednom zemljištu - Objava Javnih poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini - Potpisivanje Ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2017. GODINI	MPRR – Sprovođenje procedure davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini Uprava za nekretnine – ažuriranje podataka u katastru i faktičkog stanja na terenu u cilju dobijanja precizne informacije o površini poljoprivrednog i obradivog zemljišta u državnoj svojini.
KONTAKT OSOBA	Rahela Pupović, Savjetnik za investicije (e-mail: rahela.pupovic@mpr.gov.me; tel: 020-482-225).